

V Bruseli 18. júna 2021
(OR. en)

9932/21

PI 55
MI 487
COMPET 497
RECH 313
COVID-19 275
WTO 160
COMER 63
SAN 412
PHARM 133
SEMENCES 32
COPEN 287
DROIPEN 112

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 9381/21 + ADD1

Predmet: Závery Rady o politike duševného vlastníctva (18. júna 2021)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o politike duševného vlastníctva, ktoré schválila Rada (hospodárske a finančné záležitosti) na zasadnutí 18. júna 2021.

Závery Rady o politike duševného vlastníctva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

1. PRIPOMÍNAJÚC

- závery Rady z 10. novembra 2020 o politike duševného vlastníctva a revízii systému priemyselných dizajnov v Únii¹;
- oznámenie Komisie z 25. novembra 2020 s názvom Akčný plán pre oblasť duševného vlastníctva na podporu obnovy a odolnosti EÚ², v ktorom sa duševné vlastníctvo označuje za kľúčové aktívum EÚ, pričom sa uznáva, že na to, aby boli systémy duševného vlastníctva účinné, sa musia zaviesť dobre nastavené politiky, aby sa spoločnostiam pomohlo využiť ich vynálezy a výtvary a zabezpečiť, aby slúžili hospodárstvu a spoločnosti ako celku;
- závery z mimoriadneho zasadnutia Európskej rady 24. a 25. mája 2021, a konkrétne v nich uvedenú výzvu na zintenzívnenie úsilia o zabezpečenie globálneho spravodlivého prístupu k vakcínam proti ochoreniu COVID-19, ako aj záväzok EÚ a členských štátov urýchliť spoločné využívanie vakcín v záujme podpory krajín v núdzi a pomáhať pri rozvoji miestnych výrobných kapacít v súlade s Rímskym vyhlásením z celosvetového samitu o zdraví³;
- závery Rady z 23. apríla 2021 o Tíme Európa⁴, v ktorých sa pozornosť venuje globálnym aspektom pandémie COVID-19 a uvádza, že je nevyhnutné zabezpečiť včasný, spravodlivý a rovnocenný celosvetový prístup k bezpečným, cenovo dostupným a účinným vakcínam proti ochoreniu COVID-19 a liečbe a diagnostike tohto ochorenia. V záveroch sa v tejto súvislosti potvrdzuje, že EÚ a jej členské štáty sú jadrom relevantného multilaterálneho úsilia, najmä pokiaľ ide o Akcelerátor prístupu k nástrojom proti COVID-19 a jeho nástroj COVAX;

¹ Ú. v. EÚ C 379I, 10.11.2020, s. 1.

² 13354/20.

³ EUCO 5/21, bod 3.

⁴ 7894/21.

- oznámenie Komisie zo 17. februára 2021 a názvom Inkubátor HERA – spoločné predvídanie hrozby variantov COVID-19⁵, v ktorom sa za jeden z najrýchlejších spôsobov zvýšenia výroby vakcín považuje posilnenie výrobných kapacít a kapacít na plnenie a balenie, čo si môže vyžadovať dobrovoľné zdieľanie know-how a duševného vlastníctva súvisiaceho s vakcínami a ich technológiami, aby sa skrátil čas potrebný na transfer týchto technológií;
- pristúpenie Únie k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach, ktorým sa prispelo k zlepšeniu a modernizácii systémov ochrany zemepisných označení na celosvetovej úrovni, pripomína, že je pripravená zvážiť zavedenie systému ochrany *sui generis* pre nepoľnohospodárske výrobky na úrovni EÚ na základe dôkladného posúdenia vplyvu jeho potenciálnych nákladov a prínosov a na základe spätnej väzby zainteresovaných strán k nedávnomu úvodnému posúdeniu vplyvu a verejnej konzultácii Komisie;
- závery Rady z 21. septembra 2020⁶, v ktorých sa vyzýva na prijatie opatrení, prostredníctvom ktorých sa MSP v plnej miere umožní využívať príležitosti jednotného trhu, a to aj tým, že sa pre MSP umožnia investície do rastu prostredníctvom uľahčenia investícií orientovaných na duševné vlastníctvo; v týchto záveroch sa tiež uvítalo oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Dlhodobý akčný plán na lepšie vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu⁷, v ktorom sa zdôraznila potreba posilniť presadzovanie práv duševného vlastníctva a zákazov alebo obmedzení uvádzania falšovaného alebo nezákonného tovaru na jednotný trh;

⁵ 6375/21.

⁶ 10698/20.

⁷ 6778/20.

Akčný plán pre oblasť duševného vlastníctva

2. VÍTA akčný plán Komisie pre oblasť duševného vlastníctva a v ňom ohlásené iniciatívy zamerané na lepšiu ochranu duševného vlastníctva, podporu účinného využívania a zavádzania duševného vlastníctva, uľahčenie prístupu k aktívam chráneným duševným vlastníctvom a ich spoločného využívania, boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva a spravodlivé podmienky na celosvetovej úrovni;
3. NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu, aby si za prioritu stanovila včasné predloženie príslušných legislatívnych návrhov vrátane návrhu na revíziu a modernizáciu právnych predpisov EÚ v oblasti priemyselných dizajnov, ktorý by sa mal predložiť čo najskôr, s cieľom zabezpečiť, aby boli predpisy prístupnejšie, a to najmä pre MSP; OČAKÁVA, že sa pokročí v práci na nelegislatívnom programe oznámenom v akčnom pláne vrátane pripravovaného súboru nástrojov EÚ na boj proti falšovaniu a v práci v oblasti umelej inteligencie, zdieľaní údajov a vylepšenej „infraštruktúry autorských práv“;

Úloha duševného vlastníctva v rámci pomoci pri riešení pandémie COVID-19

4. VEDOMÁ SI toho, že pandémia COVID-19 vážnym spôsobom ovplyvnila svetové hospodárstvo a tieto dôsledky naďalej pretrvávajú, a uznávajú, že boli a sú potrebné naliehavé opatrenia na podporu výskumu a vývoja a na zvýšenie kapacít na výrobu vakcín, aby EÚ mohla obnoviť svoju globálnu konkurencieschopnosť a vrátiť sa v blízkej budúcnosti k hospodárskemu rastu;
5. ZDÔRAZŇUJÚC, že inovácia a tvorivosť sa v Únii nezastavili ani v čase krízy a že systém duševného vlastníctva je hnacou silou inovácie, konkurencieschopnosti, hospodárskeho rastu a udržateľného rozvoja, ako aj kľúčovým podporným rámcom pre spoluprácu a prenos znalostí a technológií a mal by nimi ostať;
6. BERÚC DO ÚVAHY, že úzka spolupráca medzi všetkými relevantnými verejnými a súkromnými aktérmi, ktorá sa v prípade potreby opiera o dobrovoľné riešenia, pokiaľ ide o spoločné využívanie duševného vlastníctva, know-how a údajov, je sľubným spôsobom, ako riešiť možné výzvy a rýchlo zvýšiť výrobné kapacity a dodávky na celom svete a zabezpečiť prístup k nevyhnutným produktom na diagnostikovanie, liečbu a prevenciu ochorenia COVID-19 vrátane vakcín;

7. BERÚC DO ÚVAHY, že Únia sa aktívne zapája do komplexného dialógu v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a iných medzinárodných fór s cieľom preskúmať, ako možno účinnými a pragmatickými prístupmi, akými sú združovanie patentov, iniciatívy v oblasti licencií a platformy na výmenu poznatkov/vakcín, najlepšie podporiť cenovo dostupný a spravodlivý prístup k liekom, diagnostike, vakcínam a liečbe pre ochorenie COVID-19 s cieľom zabezpečiť silnú, rýchlu a univerzálnu reakciu na pandémiu; BERÚC DO ÚVAHY, že Únia je pripravená rokovať aj o ďalších nástrojoch vrátane flexibilných možností stanovených v článkoch 31 a 31a Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva;
8. UZNÁVAJÚC, že pandémia ovplyvnila aj prácu úradov duševného vlastníctva; BERÚC DO ÚVAHY, že úrady duševného vlastníctva sa prispôbili tejto výzve, najmä presadzovaním online a bezpapierových postupov, čím sa zaručila bezpečnosť pre používateľov systému duševného vlastníctva aj pre zamestnancov úradov duševného vlastníctva a zároveň sa zabezpečilo hladké fungovanie v EÚ v službách inovácie;
9. VÍTA podporné opatrenia Komisie súvisiace s ochorením COVID-19, vďaka ktorým je možné zabezpečiť spoľahlivý, silný a vyvážený systém duševného vlastníctva založený na ekologickom a digitálnom základe, ktorý prispeje k udržateľnejšiemu hospodárstvu;
10. SO ZÁUJMOM OČAKÁVA ďalšie rokovania o možných nástrojoch duševného vlastníctva a možnostiach lepšej koordinácie na riešenie cezhraničných krízových situácií; UZNÁVA, že Komisia je v kontexte práce osobitnej skupiny pre priemyselné rozšírenie výroby vakcín proti ochoreniu COVID-19 pripravená poskytnúť podporu pri akýchkoľvek otázkach súvisiacich s duševným vlastníctvom;
11. PRIPOMÍNAJÚC, že EÚ je hlavným vývozcom vakcín na svete, pričom polovica celej výroby v Únii sa dopravuje do zvyšku sveta, a zároveň patrí medzi najväčších finančných prispievateľov do nástroja COVAX, ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zvýšiť celosvetovú podporu nástroja COVAX, a VYZÝVA všetky krajiny, ktoré vyrábajú očkovacie látky, aby umožnili vývozy a vyhli sa akýmkoľvek opatreniam, ktoré narúšajú dodávateľské reťazce, a tým aktívne prispievali ku globálnemu úsiliu o zvýšenie dodávok na celom svete;

MSP a ich hospodárska obnova

12. UVEDOMUJÚC SI, že zhoršujúca sa epidemiologická situácia viedla k prijatiu početných obmedzení na predchádzanie pandémie a v reakcii na ňu;
13. BERÚC DO ÚVAHY, že je naliehavo potrebné vypracovať a zaviesť nové nástroje na podporu MSP pri znášaní ich prevádzkových nákladov vrátane tých, ktoré súvisia s ochranou a správou ich práv duševného vlastníctva, s cieľom zmierniť negatívny vplyv na ich celkovú finančnú situáciu;
14. UZNÁVA zvýšené ťažkosti spôsobené súčasnou krízou a jej nezvratný vplyv na hospodárske subjekty, najmä MSP, a to konkrétne pokiaľ ide o vymedzenie podnikateľských stratégií na posilnenie ich konkurencieschopnosti a urýchlenie hospodárskeho rastu;
15. ZDÔRAZŇUJE, že ochrana a zhodnocovanie práv duševného vlastníctva a obchodného tajomstva je pre MSP základným faktorom, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť, inováciu, tvorbu hodnôt a záruku udržateľnosti;
16. UZNÁVA, že výskumné infraštruktúry vytvárajú pridanú hodnotu, keď sa používajú súčasne na účely výskumu a technologických aplikácií, čo je oblasť, v ktorej zohráva duševné vlastníctvo dôležitú úlohu, pokiaľ ide o spoluprácu so spoločnosťami, najmä s MSP, čím sa uvoľňuje inovačný potenciál na dosiahnutie širších strategických priorít EÚ;
17. SÚHLASÍ S hodnotením akčného plánu pre oblasť duševného vlastníctva, podľa ktorého veľká časť MSP a výskumných pracovníkov ešte naplno nevyužíva príležitosti, ktoré ponúka ochrana duševného vlastníctva a jeho zhodnocovanie, a preto VYZÝVA na prijatie ďalších opatrení na podporu efektívneho využívania a presadzovania duševného vlastníctva v MSP;

18. v tejto súvislosti VÍTA, že Komisia a Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) začali s realizáciou Fondu na podporu MSE, ktorý poskytuje finančné prostriedky na poradenstvo o úlohe duševného vlastníctva ako súčasti obchodnej stratégie MSP, ako aj na registráciu ochranných známk a priemyselných dizajnov prostredníctvom vnútroštátnych, regionálnych a celoúnijných systémov duševného vlastníctva; ZASTÁVA NÁZOR, že by bolo užitočné rozšíriť v budúcnosti túto podporu aj na patenty;
19. UZNÁVA, že práca EUIPO a národných a regionálnych úradov duševného vlastníctva v rámci siete Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPN) bude mať zásadný význam pre úspech tejto novej iniciatívy, najmä v spolupráci so všeobecnými nástrojmi na podporu podnikania, ako je sieť Enterprise Europe Network, s iniciatívami v oblasti klastrov a s inými podpornými sieťami súvisiacimi s duševným vlastníctvom, ako sú patentové informačné centrá;
20. VYZÝVA Komisiu, aby rozvíjala a posilňovala spoluprácu s EUIPN a rôznymi podpornými sieťami a poskytovateľmi služieb súvisiacich s duševným vlastníctvom s cieľom zabezpečiť súdržnosť a komplementárnosť súčasných a budúcich opatrení na podporu duševného vlastníctva pre MSP vo všetkých členských štátoch EÚ tak, aby boli pokryté všetky práva duševného vlastníctva, čím sa podporí konkurencieschopnosť malých podnikov, ich inovácie a prístup na zahraničné trhy;

Zelené a digitálne technológie

21. BERÚC DO ÚVAHY, že udržateľná budúcnosť, ktorá je pre budúce generácie sľubnejšia, si vyžaduje účinné a efektívne vedecké a obchodné interakcie medzi duševným vlastníctvom a inováciami;
22. UZNÁVA potrebu diskutovať o dôležitosti ochrany inovačných riešení v oblasti zelených a digitálnych technológií ako prostriedku na podporu hospodárskeho rastu a udržateľného rozvoja moderných spoločností;

23. v nadväznosti na závery konferencie OSN o zmene klímy z roku 2019, ktoré motivovali krajiny a podnikateľské organizácie k spoločensky a environmentálne zodpovednejšiemu postoju, UZNÁVA zásadný význam práv duševného vlastníctva ako stimulu pre rozvoj a šírenie udržateľných technológií šetrných k životnému prostrediu, čo zároveň vedie k využívaniu práv duševného vlastníctva ako nástroja na vytváranie stratégií spoločného využívania technológií založeného na spolupráci;
24. ZDÔRAZŇUJÚC význam zelenej a digitálnej oblasti pre hospodársku obnovu a rozvoj obchodných spoločností vrátane MSP, najmä prostredníctvom zelených a digitálnych technológií a otvorenej inovácie ako stratégie, ktoré sú zahrnuté v akčnom pláne pre oblasť duševného vlastníctva;
25. PODČIARKUJE, že EÚ musí čo najlepšie využiť svoje vynikajúce výsledky v oblasti výskumu a inovácie na podporu zelenej a digitálnej transformácie hospodárstva EÚ, a to aj efektívnym využívaním inteligentnej ochrany a správy duševného vlastníctva prostredníctvom účinných mechanizmov spoločného využívania duševného vlastníctva a transferu technológií;
26. DOMNIEVA SA, že je naliehavo potrebné zabezpečiť, aby duševné vlastníctvo bolo naďalej faktorom, ktorý umožňuje digitálnu a zelenú transformáciu, pričom uznáva, že práve na to by sa mala odolná, produktívna a udržateľná EÚ zamerať;
27. VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby maximalizovali stimuly na využitie potenciálu tvorivosti a inovácie v oblasti zelených a digitálnych technológií v celej EÚ;

Presadzovanie práv duševného vlastníctva

28. VÍTA pokračujúce úsilie verejného a súkromného sektora v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva offline a online a o zvrátenie rastúceho trendu tohto problému, čím sa potvrdzuje, že je potrebné zintenzívniť úsilie a zohľadniť pritom dôležitú úlohu, ktorú nové technológie môžu zohrávať pri dosahovaní cieľov v tejto oblasti;

29. ZASTÁVA NÁZOR, že boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva musí nevyhnutne zahŕňať účinné uplatňovanie existujúceho právneho rámca, a ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité, aby mali orgány presadzovania práva v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva primerané kapacity;
30. DOMNIEVA SA, že s cieľom pomôcť zabezpečiť, aby sa mohli prijať účinnejšie opatrenia proti porušovaniu práv duševného vlastníctva, je potrebné podporovať úvahy o predchádzaní porušovaniu práv duševného vlastníctva a boji proti nemu, najmä pokiaľ ide o falšovanie a pirátstvo, a o ich prepojení s medzinárodnou hospodárskou a finančnou trestnou činnosťou vzhľadom na zapojenie organizovaných zločineckých skupín, a to aj pokiaľ ide o možnú potrebu zhodnotiť existujúce právne rozdiely medzi trestnoprávnymi rámcami členských štátov, ako aj o možných nedostatkoch v trestnom konaní a trestnom stíhaní a o právnych a praktických prekážkach cezhraničnej spolupráce v rámci EÚ;
31. VÍTA správu Komisie o fungovaní memoranda o porozumení týkajúceho sa predaja falšovaného tovaru cez internet⁸ a BERIE NA VEDOMIE, že signatári považujú toto memorandum o porozumení za cenný nástroj na výmenu informácií a osvedčených postupov a na zabezpečenie účinnej spolupráce medzi nositeľmi práv a online platformami. Keďže objem falšovaného tovaru na online trhoch je stále neprijateľne vysoký, ZASTÁVA NÁZOR, že toto úsilie výrazne posilní akt o digitálnych službách a pripravovaný súbor nástrojov EÚ proti falšovaniu;
32. POVAŽUJE za nevyhnutné, aby sa EÚ snažila minimalizovať existujúce zraniteľné oblasti tým, že sa posúdi potreba modernizovať existujúci právny rámec, čím sa zabezpečí inteligentné a strategické využívanie duševného vlastníctva a účinný boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva;
33. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zahrnúť boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva vrátane falšovania a pirátstva medzi priority všetkých príslušných politík Únie;

⁸ 10189/20.

Patenty

34. OPÄTOVNE POTVRDZUJE, že oceňuje cenné diskusie v Správnej rade Európskej patentovej organizácie vrátane jej Výboru pre patentové právo, ktoré sa týkajú patentovateľnosti v podstate biologických procesov na produkciu rastlín alebo zvierat a produktov získaných takýmito procesmi, s cieľom dosiahnuť na základe prístupu založeného na dôkazoch hlbšie pochopenie smernice 98/44/ES o právnej ochrane biotechnologických vynálezov a zodpovedajúcich ustanovení Európskeho patentového dohovoru; VÍTA monitorovanie a podávanie správ, ktoré inicioval Európsky patentový úrad (EPÚ) v súvislosti so svojimi postupmi udeľovania patentov podľa stanoviska G 3/19 veľkého sťažnostného senátu EPÚ zo 14. mája 2020;
35. PRIPOMÍNAJÚC, že cieľom dodatkových ochranných osvedčení je kompenzovať inovátorom stratu účinnej patentovej ochrany v dôsledku času potrebného na povinné klinické skúšanie a postupy udeľovania povolení na uvedenie na trh, a tým podporiť inovácie v Únii a prispieť k zabráneniu tomu, aby tieto odvetvia odišli z Únie;
36. BERÚC DO ÚVAHY, že ochrana na základe dodatkových ochranných osvedčení sa poskytuje na vnútroštátnej úrovni, čo môže viesť k rôznym rozhodnutiam v rámci EÚ a následne k paralelným súdnym konaniam, ktoré môžu spôsobiť neefektívnosť, právnu neistotu, nejednoznačnosť a nedostatočnú predvídateľnosť v EÚ;
37. UZNÁVA, že je dôležité pokračovať v práci na súdržnejšom systéme a v tejto súvislosti preskúmať ďalšie a harmonizovanejšie riešenia na prekonanie existujúcich prekážok; VÍTA úsilie vyvinuté v akčnom pláne pre oblasť duševného vlastníctva s cieľom zlepšiť systém dodatkových ochranných osvedčení;
-